

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

ministeren har deltaget i. Om der er grund til en sådan optimisme og tilfredshed, stiller jeg mig noget tvivlende overfor. Desværre er det jo således, at retningslinierne for det, der skal ske indenfor Atlantpagtsammenslutningen, i reglen vel må siges at være fastlagt i forvejen af de store lande, før fællesmøderne holdes, og Danmark og andre små stater får derfor ikke væsentlig indflydelse på begivenhedernes udvikling. Det bliver dog sikkert denne erkendelse, man må komme til, når man nøgternt og realpolitisk ser på de resultater, der er opnået ved møderne indenfor Atlantpagtlandene i de sidste år. Vi må gøre os klart, at Danmark er gået ind i et samarbejde, hvor vore muligheder for at øve indflydelse er meget små, men hvor forpligtelserne til gengæld er ens for alle.

I det store verdenspolitiske spil, som udfoldes i denne tid om Tyskland, er Danmark kun tildelt tilskuerens rolle. Vi er udenfor enhver indflydelse på begivenhedernes gang, vi har ingen indflydelse på de beslutninger, der træffes, men vi er på lige fod med stormagterne forpligtet, når stormagternes afgørelse er truffet. Det er denne stilling, Danmark er kommet i ved den udenrigspolitik, der føres. Det er vistnok det, man fra nogle kredse kalder, at Danmark nu i modsætning til tidligere fører en aktiv udenrigspolitik. Jeg kan ikke deltage i glæden over denne nye kurs i dansk udenrigspolitik. Jeg tror, at denne politik kan blive farlig for vort land. Det havde efter min mening været en bedre politik, om den danske regering i spørgsmålet om Tyskland, som nu foreligger, ikke på forhånd havde bundet sig til at stå solidarisk sammen med Tyskland uden at kende noget til, hvordan Tysklands stilling blev indenfor Europahæren og Atlantpagten.

Efter de beslutninger, der blev truffet ved Atlantpagtlandenes møde i Lissabon, er stillingen den, at bliver Europahæren til virkelighed, har Atlantpagtlandene i realiteten på forhånd godkendt, at Europahæren inkorporeres i vestmagternes forsvarssystem, således at alle solidariske forpligtelser, som medlemsstaterne har overfor hinanden indenfor Atlantpagtsammenslutningen, også kommer til at omfatte Tyskland.

Og denne beslutning er den danske regering med til at træffe på et tidspunkt, da der fra tyske regeringskredse under forhandlingerne om Europahæren klart er fremsat ønske om grænserevision. Kan den højtærede udenrigsminister ikke se, at dette på en højst beklagelig måde berører Atlant-

pagtens karakter af en ubetinget defensiv pagt.

Hvilken ændring er der iøvrigt ikke sket i dansk udenrigspolitik i forholdet til Tyskland i løbet af de sidste fire, fem år. Da Danmark to år efter krigens afslutning skulle give udtryk for sine synspunkter om Tysklands fremtid, skrev den daværende regering med tilslutning fra alle rigsdagens partier i memorandum'et af 31. januar 1947 følgende — jeg anmoder om tilladelse til et citat —:

„Danmark har derfor en særlig interesse i Tysklands fuldstændige afrustning og i, at tysk militarisme varigt udryddes. Den danske regering går ud fra, at effektive foranstaltninger bliver truffet til forhindring af militær uddannelse af tysk ungdom og for at forebygge, at en tysk våbenindustri genopstår.“

Nu kan det naturligtvis heroverfor siges, at forholdene har ændret sig siden 1947. Men er risikoen og faren, som der dengang blev peget på, ved at opruste Tyskland og ved at uddanne tysk ungdom til soldater ikke fremdeles åbenbar, særlig på baggrund af de tyske ønsker om grænserevision?

Danmark er ikke med i forhandlingerne om Europahæren med tysk deltagelse, men fører forhandlingerne om Europahæren til et resultat, betyder det — som jeg allerede har nævnt —, at Atlantpagtlandenes indbyrdes, gensidige, solidariske forpligtelser også vil komme til at omfatte Tyskland, hvilket altså vil sige, at en krigersk konflikt indenfor Tysklands område — i Berlin eller ved den østtyske grænse — automatisk udløser Atlantpagtlandenes, derunder Danmarks, forsvarsforpligtelser.

For Danmarks vedkommende ville dette i en sådan situation endvidere føre til, at det danske forsvars ledelse i henhold til overenskomsten om enhedskommandoen overgik til Atlantpagtlandenes øverstbefalende, og Danmarks muligheder for at øve indflydelse på forholdenes udvikling vil da være yderst ringe. Mon ikke enhver kan se, hvor farlig Tysklands placering i det vesteuropæiske forsvarssamarbejde kan blive for Danmark og for freden i verden?

Gennemføres Vesttysklands oprustning nu i et forceret tempo — som det synes at være hensigten —, vil efter al sandsynlighed mange muligheder for at få fredelige forhandlinger i gang om Tysklands forhold i en nær fremtid være forskertset.

I denne tid, da kræfterne brydes i det tyske folk, bør Danmark ved sin holdning støtte de kræfter i Tyskland, der er mest